

Exekuce

Má-li být účelem exekuce vynucení povinnosti stanovené jako opětovné zprůjezdění veřejné účelové komunikace, pak splnění takové povinnosti nelze chápat jinak, než že z komunikace budou nejen odstraněny překážky, ale především bude uvedena do takového stavu, v jakém se nacházela před umístěním těchto překážek (tedy ve stavu skutečně umožňujícím průjezd vozidel).

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 20 Cdo 1639/2017, ze dne 13.12.2017)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v exekuční věci oprávněného Lesy České republiky, s. p., se sídlem v H K , proti povinnému A. K., B., zastoupenému JUDr. V.B., advokátem se sídlem v M.T., provedením prací a výkonů, vedené u Okresního soudu ve Svitavách pod sp. zn. 7 EXE 876/2015, o dovolání povinného proti usnesení Krajského soudu v Hradci Králové - pobočky v Pardubicích ze dne 8. 12. 2016, č. j. 23 Co 238/2016-108, tak, že dovolání se zamítá.

Z odůvodnění:

Okresní soud ve Svitavách usnesením ze dne 21. 4. 2016, č. j. 7 EXE 876/2015-75, zamítl návrh povinného na zastavení exekuce. Dospěl k závěru, že námitka nedostatku aktivní legitimace oprávněného není důvodná, neboť není na místě, aby § 105 zákona č. [500/2004](#) Sb., správní řád, vyložil soud v projednávané věci čistě formálně tak, že jediné osoba, která je výslovně uvedena v petitu exekučního titulu, má být považována za osobu z tohoto titulu oprávněnou a jediné taková osoba (pomineme-li správní orgán, který ve věci rozhodoval) může na podkladě takového exekučního titulu navrhnout ve smyslu § 105 odst. 2 správního řádu provedení exekuce. Uzavřel, že i když není oprávněný ve výroku správního rozhodnutí výslovně uveden, tak již ze skutečnosti, že k žádosti oprávněného bylo správní řízení zahájeno, vyplývá, že je to právě oprávněný, kdo má zájem na opětovném zprůjezdění předmětné komunikace. Za účelem posouzení námítky povinného, že povinnost mu uloženou exekučním titulem již dobrovolně splnil, provedl soud ohledání na místě samém. Z porovnání fotografií pořízených při ohledání na místě samém a starších fotografií předmětné komunikace dospěl k závěru, že je zřejmé, že část překážek bránících průjezdu po komunikaci povinný odstranil, nicméně povinnost opětovně zabezpečit průjezdnost komunikace nesplnil zcela a část komunikace nadále zůstává neprůjezdná.

Krajský soud napadeným rozhodnutím usnesení soudu prvního stupně potvrdil. Uvedl, že pokud je oprávněný účastníkem správního řízení, v němž správní orgán vydal rozhodnutí, jehož výkon se navrhuje, aktivní věcná legitimace takového oprávněného v řízení o soudní výkon rozhodnutí není závislá na tom, zda mu výrok rozhodnutí správního úřadu *expressis verbis* zakládá proti povinnému právo. V tomto smyslu odkázal na usnesení Nejvyššího soudu ze dne 17. 7. 2001, sp. zn. 21 Cdo 1531/2000. Dále uzavřel, že i pro poměry správního řádu, a to i pro úpravu odstranění pevných překážek podle § 29 zákona č. [13/1997](#) Sb., o pozemních komunikacích, může podat návrh na provedení exekuce úřadem též oprávněný z exekučního titulu, kterým by v daném případě mohl být zejména ten, kdo podal žádost, na základě které bylo zahájeno řízení o odstranění pevné překážky. Druhou možností je podání exekučního návrhu soudnímu exekutorovi podle § 105 odst. 2 správního řádu, i v tomto případě může být iniciátorem tohoto způsobu výkonu rozhodnutí kromě silničního správního úřadu i osoba oprávněná z exekučního titulu. K námitce povinného o splnění vymáhané povinnosti odvolací soud uvedl, že sdílí stejný názor jako soud prvního stupně, neboť bylo prokázáno, že prohlubeň v předmětné komunikaci znemožňuje řádné užívání veřejné komunikace, když

povinnému bylo exekučním titulem uloženo opětovně zprůjezdnit veřejně účelovou komunikaci.

Povinný napadl usnesení odvolacího soudu včasným dovoláním, ve kterém namítá, že otázku procesní legitimace posoudil odvolací soud nesprávně, když tato právní otázka dosud nebyla dovolacím soudem řešena, a dále, že se odvolací soud v otázce posouzení materiální vykonatelnosti exekučního titulu odchýlil od ustálené rozhodovací praxe. Povinný v dovolání rekapituluje průběh předchozího řízení. Uvedl, že exekuční titul byl vydán postupem podle zákona o pozemních komunikacích, který danou problematiku upravuje po stránce hmotněprávní i procesní jakožto zvláštní zákon. Povinný nesouhlasí s názorem odvolacího soudu i soudu prvního stupně o tom, že oprávněný je legitimován k podání návrhu na nařízení exekuce z toho důvodu, že byl účastníkem řízení o vydání rozhodnutí ve správním řízení. Tímto názorem soudů obou stupňů je pomíjena zákonná úprava *lex specialis* zákona o pozemních komunikacích, když nebyla zohledněna skutečnost, že ve společném řízení bylo rozhodováno jak o existenci veřejně přístupné účelové komunikace, tak o odstranění překážek, tedy že v řízení existovala mnohost předmětu řízení i jeho účastníků. Odkaz odvolacího soudu na judikaturu Nejvyššího soudu považuje dovolatel za bezpředmětný. Uvedl, že soud nevzal na zřetel ani povahu řízení, které předcházelo řízení, ve kterém byl vydán exekuční titul. Dle názoru dovolatele nelze ze skutečnosti prostého uvedení osoby v záhlaví rozhodnutí majícího dva skutkově a právně odlišné výroky automaticky dovozovat aktivní legitimaci takovéto osoby k podání exekučního návrhu. Dovolatel tak předestírá otázku, která dosud nebyla dovolacím soudem řešena, a to kdo je osobou oprávněnou k podání návrhu na výkon rozhodnutí silničního správního úřadu o odstranění pevné překážky z veřejně přístupné účelové komunikace. Dovolatel je toho názoru, že oprávněným je pouze silniční správní úřad, který takto činí při výkonu svých pravomocí.

Další rozhodnou otázkou, která dle povinného dosud nebyla dovolacím soudem řešena, je, zda na základě rozhodnutí silničního správního úřadu o odstranění pevných překážek na pozemní komunikaci je možné vynucovat i vést výkon rozhodnutí i pro povinnosti nemající povahu odstranění pevné překážky (v tomto případě provedení stavební úpravy pozemku). Dovolatel uvedl, že exekučním titulem byl jednoznačně dán obsah a rozsah povinnosti, a to odstranění pevné překážky na jeho vlastní náklady. Domnívá se tak, že odstraněním pevných překážek je již exekuční titul vyčerpán a vymáhaná povinnost splněna, neboť jiný druh povinnosti mu nebyl exekučním titulem uložen. Své tvrzení opírá o ustanovení § 29 zákona o pozemních komunikacích, ze kterého vyplývá, že povinnost se ukládá vlastníkově pevné překážky, nikoli vlastníkově pozemku, resp. pozemní komunikace. V této souvislosti dovolatel předkládá další otázku dovolacím soudem dosud neřešenou, zda rozhodnutí silničního správního úřadu o odstranění pevných překážek z veřejně přístupné účelové pozemní komunikace zahrnuje i povinnost veřejně přístupnou účelovou komunikaci udržovat průjezdnou. Dovolatel k tomu uvádí, že není možné vést exekuci odstraněním údajných nových pevných překážek, o kterých se v nalézacím řízení nerozhodovalo, tímto by došlo k excesu (exekuční titul nemůže zahrnovat údajné úpravy, ke kterým mělo dojít po jeho vydání).

Povinný rovněž v dovolání namítá, že pokud je napadeným rozhodnutím vytykáno nesplnění povinnosti v exekučním titule uvedené, není zřejmé, o jakou konkrétní povinnost se jedná, resp. jakým způsobem by měl na základě exekučního titulu povinný jednat, v jakém místě, v jakém rozsahu a v jakých konkrétních pracích nad rámec splněného odstranění pevných překážek. Pokud má být vymáhána jiná povinnost než odstranění pevných překážek, když tato povinnost má mít povahu jednání povinného, musí být natolik určitelná, aby bylo zcela jednoznačné, jakým způsobem se má vykonat. Jestliže tomu tak není, je v tomto exekuční titul materiálně nevykonatelný. Odvolací soud tak rozhodl v rozporu s ustálenou judikaturou dovolacího soudu (usnesení Nejvyššího soudu ze dne 22. 9. 2011, sp. zn. 20 Cdo 2876/2009, usnesení Nejvyššího soudu ze dne 22. 2. 2011, sp. zn. 20 Cdo 259/2011, usnesení Nejvyššího soudu ze dne 23. 9. 2009, sp. zn. 20 Cdo 991/2009, či usnesení Nejvyššího soudu ze dne 25. 6. 2012, sp. zn. 20 Cdo 3305/2010). Závěrem povinný navrhl, aby dovolací soud usnesení odvolacího soudu zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

Nejvyšší soud dovolání projednal a rozhodl o něm podle zákona č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění účinném od 1. 1. 2014 do 29. 9. 2017 (srov. čl. II bod 2 zákona č. [293/2013](#) Sb. a čl. II bod 2 zákona č. [296/2017](#) Sb.), dále jen „o. s. ř.“.

Dovolání je přípustné, neboť dovolací soud se dosud otázkou, jaký je postup a kdo je oprávněn k podání exekučního návrhu k vymožení povinnosti stanovené podle § 29 odst. 3 zákona o pozemních komunikacích, nezabýval.

Je-li dovolání přípustné, dovolací soud přihlédne též k vadám uvedeným v § 229 odst. 1, § 229 odst. 2 písm. a), b) a § 229 odst. 3 o. s. ř., jakož i k jiným vadám řízení, které mohly mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci (§ 242 odst. 3 o. s. ř.). Takové vady se však z obsahu spisu nepodávají.

V souzené věci v řízení zahájeném k žádosti Lesů České republiky, s. p. vydal Obecní úřad Březinky rozhodnutí ze dne 14. 11. 2014, č. j. 145/2012-Vyk-5, kterým rozhodl, že na pozemcích parc. č. a parc. č. v katastrálním území Ch. a části pozemku parc. č. v katastrálním území B. až k pozemkům lesního komplexu (p. p. č. k. ú. Ch. a dále p. p. č. k. ú. V.) existuje veřejná účelová komunikace ve smyslu ustanovení § 7 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích (výrok I.). Dále nařídil A. K. neprodleně odstranit zábrany, které umístil na pozemku parc. č. v katastrálním území B., v prostoru veřejně přístupné účelové komunikace, uvedené ve výroku I. rozhodnutí, a to dodatečně vybudované zemní valy a oplocení z drátěného pletiva spolu s uměle vybudovaným korytem vodoteče a veřejnou účelovou komunikaci nejpozději do 30 dnů od právní moci rozhodnutí opětovně zprůjezdnit (výrok II.).

Krajský úřad Pardubického kraje rozhodnutím ze dne 11. 3. 2015, č. j. KrÚ 16244/ODSH/2015/Sv, odvolání A. K. zamítl a rozhodnutí obecního úřadu potvrdil (srov. i rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 8. 2016, č. j. 6 As 19/2016-24).

Podle § 29 odst. 3 zákona o pozemních komunikacích pevné překážky, na jejichž umístění nebylo vydáno povolení, jsou jejich vlastníci povinni odstranit na svůj náklad ve lhůtě stanovené silničním správním úřadem. Po marném uplynutí stanovené lhůty je vlastník, popřípadě správce dálnice, silnice nebo místní komunikace oprávněn odstranit pevnou překážku na náklady jejího vlastníka.

Citované ustanovení zákona o pozemních komunikacích dává odpověď, jak má (je oprávněn) vlastník či správce vyjmenovaných pozemních komunikací postupovat v případě neodstranění pevné překážky vlastníkem. Ustanovení § 29 odst. 3 zákona o pozemních komunikacích však nestanoví postup pro případ, že se jedná o veřejně přístupnou účelovou komunikaci. Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 15. 11. 2007, sp. zn. 6 Ans 2/2007, v souvislosti s výkladem tohoto ustanovení dospěl jednak k závěru, že správní řízení o odstranění pevné překážky z pozemní komunikace lze zahájit nejen z moci úřední, ale rovněž na návrh uživatele pozemní komunikace, který tvrdí, že byl umístěním pevné překážky dotčen na svých právech; současně uzavřel, že pravomoc silničního správního úřadu vést (správní) řízení, jehož výsledkem může být rozhodnutí o povinnosti odstranit pevné překážky z pozemní komunikace, se vztahuje i na veřejně přístupné účelové komunikace.

Podle názoru dovolacího soudu, který se s uvedenými závěry ztotožňuje, však nelze postup v případě nedobrovolného odstranění překážky popsany v § 29 odst. 3 zákona o pozemních komunikacích obecně rozšířit i na veřejně přístupné účelové komunikace (jak dovozuje dovolatel). Podle § 9 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích je vlastníkem dálnic a silnic I. třídy stát, vlastníkem silnic II. a III. třídy kraj, na jehož území se silnice nacházejí, a vlastníkem místních komunikací je obec, na jejímž území se místní komunikace nacházejí. Vlastníkem účelových komunikací je právnická nebo fyzická osoba. Jestliže je pevná překážka umístěna na dálnici, silnici či místní komunikaci, je to jejich vlastník či správce, kdo se odstranění překážky domáhá, současně jako vlastník či správce je

oprávněněn pevnou překážku na náklad vlastníka odstranit.

V souzené věci je však vlastníkem pozemku parc. č. v katastrálním území B. povinný a ten také na část svého pozemku (který má charakter veřejně přístupné účelové komunikace) pevné překážky umístil. Postup podle § 29 odst. 3 věty druhé zákona o pozemních komunikacích proto nelze užít; nelze tedy dovodit, že silniční správní orgán je osobou oprávněnou odstranit z pozemku, jenž je ve vlastnictví povinného, tam umístěné pevné překážky.

V takovém případě je třeba domáhat se splnění uložené povinnosti prostřednictvím exekučního řízení.

Podle § 105 odst. 1 správního řádu exekuční titul u exekučního správního orgánu uplatňuje a) správní orgán, který vydal rozhodnutí v prvním stupni nebo který schválil smír, nebo b) osoba oprávněná z exekučního titulu.

Podle § 105 odst. 2 správního řádu správní orgán uvedený v odstavci 1 písm. a) nebo osoba oprávněná z exekučního titulu mohou o provedení exekuce požádat též soud nebo soudního exekutora.

Z citovaného ustanovení vyplývá, že kromě správního orgánu, který rozhodnutí vydal, může exekuční návrh podat i osoba oprávněná z exekučního titulu. Z rozhodnutí Obecního úřadu Březinky je zřejmé, že řízení o odstranění pevných překážek bylo zahájeno k návrhu (žádosti) Lesů České republiky, s. p., jež již dříve žádaly o vydání rozhodnutí o určení existence a charakteru účelové komunikace. Jestliže se v důsledku svého podání staly účastníkem řízení a povinnému bylo uloženo odstranit pevné překážky, nelze než uzavřít, že Lesy České republiky, s. p. jsou i osobou oprávněnou, tedy aktivně legitimovanou, k podání návrhu na nařízení exekuce.

Dále povinný spojuje přípustnost dovolání s otázkou, zda rozhodnutí silničního správního úřadu o odstranění pevných překážek z veřejně přístupné účelové pozemní komunikace zahrnuje i povinnost veřejně přístupnou účelovou pozemní komunikaci udržovat průjezdnou. Pokud má být vymáhána jiná povinnost než odstranění jmenovaných překážek, musí být natolik určitelná z rozhodnutí, aby bylo zcela jednoznačné, jakým způsobem má být vykonána.

Z ustanovení § 37 zákona č. [120/2001](#) Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů, mimo jiné vyplývá, že jedním z nezbytných předpokladů pro nařízení exekuce je materiální vykonatelnost exekučního titulu. Z hlediska materiálního je rozhodnutí vykonatelné jen tehdy, jestliže obsahuje přesnou individualizaci oprávněného a povinného, přesné vymezení práv a povinností k plnění, přesný rozsah a obsah plnění a přesně stanovenou lhůtu k plnění. Nesplňuje-li vykonávané rozhodnutí podmínky materiální vykonatelnosti, není rozhodnutím vykonatelným a nemůže být podkladem pro exekuci. Platí přitom, že exekuční soud není oprávněn přezkoumávat věcnou správnost exekučního titulu a z exekučního titulu vychází.

Exekuční titul přesně stanoví, které překážky má povinný odstranit, zároveň povinnému ukládá opětovně veřejnou účelovou komunikaci zprůjezdnit. Odvolací soud ve svém rozhodnutí dovodil, že povinný svoji povinnost nesplnil, komunikaci nezprůjezdnil, neboť prohlubeň v cestě znemožňuje řádné užívání veřejné komunikace mimo jiné vozidly oprávněného sloužícími ke svozu dřeva.

Má-li být účelem exekuce vynucení povinnosti stanovené jako opětovné zprůjezdnění veřejné účelové komunikace, pak splnění takové povinnosti nelze chápat jinak, než že z komunikace budou nejen odstraněny překážky, ale především bude uvedena do takového stavu, v jakém se nacházela před umístěním těchto překážek (tedy ve stavu skutečně umožňujícím průjezd vozidel).

Protože rozhodnutí odvolacího soudu je správné, Nejvyšší soud dovolání zamítl [§ 243d písm. a) o. s. ř.].

zdroj: www.nsoud.cz

Právní věta - redakce.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Bezplatná obhajoba \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Omezení vlastnického práva veřejným prostranstvím a bezdůvodné obohacení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Opomenuté vyjádření účastníka řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Služební poměr](#)
- [Svéprávnost \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Určitost sankcionované povinnosti](#)
- [Pohledávka](#)
- [Náhrada škody](#)
- [Náhrada škody](#)
- [Dražba \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Insolvenční řízení a náhrada škody \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)